

Velkommen til Socialudvalget – SOU

- En guide til udvalgets arbejde, herunder en beskrivelse af udvalgets arbejde i sidste folketingsår og de nye EU-procedurer

Socialudvalget holder normalt møde om torsdagen kl. 10.15 i værelse 2-141 (2. sal på Christiansborg).

Udvalget bistås af:

Udvalgssekretær Jakob Heltoft tlf. 33 37 55 96 (email jakob.heltoft@ft.dk) og

Udvalgsassistent Lone Klinke Nielsen tlf. 33 37 55 42. (email lone.nielsen@ft.dk)

Sekretariatet har kontor på 1. sal i L-bygningen (adgang via Proviantgården).

Socialudvalget er et af Folketingets stående udvalg og har 17 medlemmer og 11 stedfortrædere. Udvalget nedsættes ved begyndelsen af hver folketingssamling, jf. Folketingets forretningsorden § 7, stk. 1.

Sekretariatet rådgiver formanden og udvalgets medlemmer ved tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udvalgsarbejdet, herunder udarbejdelse af betænkninger og beretninger. Sekretariatet forbereder sammen med formanden møder, konferencer/høringer, besøg, rejser mv. og bistår evt. formanden med taleudkast. Udvalgets medlemmer kan få bistand til afklaring eller udarbejdelse af f.eks. udvalgsspørgsmål, samrådsspørgsmål, bidrag til betænkninger og beretninger, ændringsforslag eller til udarbejdelse af lov- eller beslutningsforslag.

Sagsområder

I et bilag til Folketingets forretningsorden er det fastlagt, at Socialudvalget behandler sager inden for sagsområderne: Social pension, social service, individuel boligstøtte og børnetilskud.

Udvalgets aktivitet i folketingsåret 2003-2004

I folketingsåret 2003-04 holdt udvalget 33 møder. De fleste møder holdes i uger, hvor der er møder i salen. I de mødefri perioder og i ferieperioder kan der holdes møder, hvis udvalget beslutter dette. De fleste møder er lukkede, men udvalget har mulighed for at holde åbne møder. I sidste folketingsår holdt udvalget 18 samråd, og heraf var 15 åbne samråd om bl.a. lægekonsulenter, indsatsen over for børn og unge, anbringelse af børn, prisen for børnepasning og vold mod kvinder.

Bl.a. for at få inspiration fra andre landes reguleringsinitiativer foretager udvalget studieture til udlandet, normalt én årlig rejse. Udvalget foretog i 2003-04 studieture til hhv. Norge og Island

Udvalget holdt endvidere en høring om selvmord og en høring om sociale opgaver i forbindelse med strukturreformen.

Udvalgets aktivitet i 2004-05 (1. og 2. samling)

I folketingsåret 2004-05, 1. samling holdt udvalget 11 møder. I 1. samling holdt udvalget 6 samråd, og heraf var 4 åbne samråd om årsrapporten fra Rådet for Socialt Udsatte, Hedensted Kommune, Ældrepacken og Kommunalreformen.

I 1. samling har udvalget været på studietur til Næstved sammen med Kommunernes Landsforenings sociale udvalg. Det overordnede emne for besøget var sårbare børn og unge og sammenhængen

med anbringelsesreformen. I forbindelse med besøget afholdtes det årlige dialogmøde mellem de to udvalg.

I 2. samling holdt udvalget 18 møder. Der blev afholdt 5 samråd, hvoraf de 4 var åbne samråd om lovforslagene vedrørende kommunalreformen, førtidspension til rockere, kontanthjælpsmodtagere og sagsbehandlere samt socialministerens udtalelser om ulighed.

Lovprogram

I løbet af 2005-06 forventes en række nye lovforslag at skulle behandles i Socialudvalget.

Det drejer sig om lovforslag vedrørende nedsættelse af forældrebetaling for børnepasning på familie- og forbrugerministerens område.

På socialministerens område drejer det sig i efteråret om kommunale forpligtigelser over for visse udsatte gruppe samt mellemkommunal refusion; styrkelse af forældreansvaret; præcisering af krav til kommunernes afgørelser; garanti for maksimal ventetid på 2 måneder til en plejebolig m.v.; nedsættelse af alderen for boligstøtte samt afskaffelse af særligt tillæg ved beregning af boligydelse. I januar 2006 forventes fremsat lovforslag til revision af støtte- og kontaktpersonordningen; frit valg mellem kommunale plejeboliger; revision af reglerne om frit valg af ældrebolig og endelig kommunernes handle- og betalingsforpligtigelser efter kommunalreformen.

Ressortministerier

Socialministeriet og Ministeriet for familie- og forbrugeranliggender er udvalgets politiske ressortministerier. Socialministeriet består af det centrale departement samt en række styrelser: Ankestyrelsen, Styrelsen for Social Service og Den Sociale Sikringsstyrelse samt Socialforskningsinstituttet. I Ministeriet for familie- og forbrugeranliggende er det udover departementet Familiestyrelsen, der behandler sager med relevans for Socialudvalget

Udvalgsmedlemmers instrumenter i udvalgsarbejdet generelt

Nedenfor gennemgås nogle af de redskaber et udvalgsmedlem har i den politiske proces, der udfoldes i udvalget.

Udvalgsmedlemmer kan stille spørgsmål om alle forhold, der vedrører udvalgets sagsområder, herunder om lovforslag eller beslutningsforslag, der behandles i udvalget. Normalt har ministeren 4 uger til at svare på spørgsmål, men hvis en spørger ønsker det, kan der påføres en kortere frist. Det er også muligt at angive spørgerens navn på spørgsmål, der stilles gennem udvalget.

Udvalget kan i den forbindelse også kalde ressortministeren og/eller en anden minister i samråd. Samrådet kan afholdes som et åbent samråd, hvis minimum 3 medlemmer af udvalget ønsker dette. Derudover kan udvalget f.eks. bede ministeren om en teknisk gennemgang af et lovforslag, afholde høringer og temamøder om udvalgte emner samt foretage studieture i Danmark og i udlandet.

Redskaber under udvalgets behandling af lov- og beslutningsforslag

I statsministerens åbningstale ved folketingssamlingens start vil der i den skriftlige del til talen - lovprogrammet - kunne ses en oversigt over de lovforslag som regeringen planlægger at fremsætte i løbet af samlingen på udvalgets område.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslag har ministerierne ofte indhentet udtalelser om dette fra interesseorganisationer m.fl. (høringssvar). Senest fredagen inden 1. behandling af lovforslaget

modtager udvalget kopi af høringssvarene samt et notat, der typisk redegør for ressortministerens holdning til høringsvarerne og for, hvilke ændringer høringsvarene har givet anledning til.

Når et forslag efter 1. behandlingen er henvist til udvalget sættes det på dagsordenen til det førstkommende udvalgmøde. På dette møde fastlægger udvalget efter udkast fra sekretariatet en tidsplan for forslaget, herunder frister for at stille spørgsmål til ministeren og frist for afgivelse af betænkning i udvalget over forslaget.

Spørgsmål til ministeren stilles gennem udvalgets sekretær, som derfor også typisk vil være til stede under 1. behandlingen.

Hvis et forslag skal færdigbehandles, skal der inden 2. behandlingen afgives en betænkning om forslaget, som udvalgssekretariatet udarbejder udkast til. Her hjælper udvalgssekretæren f.eks. med teknisk bistand til at stille ændringsforslag.

Mens forslaget er til behandling i udvalget, vil forslaget blive sat på dagsordenen for udvalgets møder med henblik på gennemgang af besvarelser af udvalgets spørgsmål, modtagelse af deputationer m.v. Relevante dokumenthenvisninger vil fremgå af dagsordenen.

Når udvalget modtager henvendelser vedrørende et forslag, stiller udvalgssekretariatet automatisk et spørgsmål til den relevante minister for at få ministerens kommentar til henvendelsen. Når der kommer svar på spørgsmålet, sender sekretariatet en kopi af svaret til den, der har sendt henvendelsen. Henvendelsen, spørgsmålet og svaret omdeles naturligvis også på forslaget.

Udvalget afslutter behandlingen af lovforslag med en betænkning, hvor de enkelte partiers stilling til forslaget og eventuelle ændringsforslag fremgår. Et forslag kan trækkes tilbage eller stilles i bero eller, man kan afslutte et ikke færdigbehandlet forslag med en beretning. Udvalgssekretariatet udarbejder udkast til sådanne beretninger for udvalget.

Udvalgsdokumenter

Der er i udvalget to hovedkategorier af materiale, nemlig dokumenter vedrørende forslag og dokumenter vedrørende udvalgets almindelige kontrol med regeringen, dvs. alm. del – dokumenterne. Dokumenterne er endvidere opdelt i 3 underkategorier; bilag, spørgsmål/svar og samrådsspørgsmål. Alm. del-nummereringer og forslagsnummereringer er altid knyttet til en bestemt folketingssamling, hvor indeværende samling kaldes 2004-05, 2. samling. Det er endvidere muligt at abonnere elektronisk på bilagene ved at tegne abonnement på Nettinget.

I Socialudvalget skelnes der mellem offentlige, interne og fortrolige bilag, da en række af de henvendelser udvalget modtager indeholder personfølsomme oplysninger.

EU-procedure

Medlemslandenes fagministre mødes løbende i rådssamlinger. Socialudvalget følger rådssamlingerne i rådet for beskæftigelse og sociale forhold. Udvalget modtager forud for et rådsmøde et såkaldt samlenotat om de sager, der er på dagsordenen for rådsmødet. Udvalget behandler som udgangspunkt få EU-sager, men såfremt det ønskes kan udvalget kalde ministeren i samråd med udgangspunkt i samlenotatet. Et sådant samråd vil typisk blive afholdt i samme uge, som ministeren forelægger rådsmødedagsorden og eventuelle mandatforslag for Europaudvalget. Udvalget modtager efterfølgende regeringens referat af ministerrådsmødet.

Socialudvalget modtager løbende oversigter over ny lovgivning og nye sager inden for udvalgets område fra EU-sekretariatet.

For en uddybende beskrivelse af området henvises i øvrigt til EU-sekretariatets pjece om fagudvalgenes behandling af EU-sager. Pjecen forventes klar medio marts.

Deltagelse i konferencer og høringer m.v.

Socialudvalget modtager en lang række invitationer til at deltage i diverse høringer og konferencer. Når udvalget modtager en invitation, hvor deltagelse er gratis, omdeles denne på alm. del og det enkelte medlem tilmelder sig direkte. Hvis der er tale om et arrangement, hvor der opkræves deltagerbetaling, sker tilmelding til arrangementet via sekretariatet på en tilmeldingsblanket, som vil være vedhæftet den pågældende invitation. Udvalgets betaling for deltagelse i arrangementer, hvor deltagergebyret er over 1000 kr. skal besluttes på et udvalgsmøde.

Yderligere information

Folketingets Bibliotek samler baggrundsmateriale i forbindelse med arbejdet med lov og beslutningsforslag og uarbejder desuden en linkssamling med aktuel information, der er relevant for udvalgets løbende arbejde. Begge dele er tilgængeligt via Nettinget.

For spørgsmål, råd og vejledning kontakt udvalgssekretæren.

Derudover henvises til Håndbog i folketingsarbejdet og Kvalitetshåndbogen, som findes på Nettinget.